

"The European Green Deal. Striving to be the first climate-neutral continent". *European Commission*. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
Tarasova, O. "Osoblyvosti staloho investuvannia v rozvytok ekolohoorientovnoi ekonomiky" [Methodological Basis of Effective Management of Sustainable Development of Tourism]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, no. 6 (2022): 168-177. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6\(2\)-29](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6(2)-29)
"Upravlinnia publichnymy investytsiamy" [Public Investment Management]. *Ministerstvo finansiv*

Ukrainy. https://mof.gov.ua/uk/management_of_public_investments-746
"What is Sustainable Investing & why is it important?" *IMD*. <https://www.imd.org/blog/sustainability/sustainable-investing/>
Yehorova, S. I. "Investytsii v zeleni tekhnolohii: trendy i perspektyvy" [Investments in Green Technologies: Trends and Prospects]. *Rozvytok ekonomiky v konteksti intehratsii do yevropeiskoho naukovo-innovatsiinoho prostoru* (2024): 53-57. <https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/download/90/1475/3075-1?inline=1>

УДК 330.322:658
JEL: D20; M11; M20; O31
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-1-137-145>

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ: МІСЦЕ ТА СТРУКТУРА

©2025 СТОЛЯР Б. Б.

УДК 330.322:658
JEL: D20; M11; M20; O31

Столяр Б. Б. Сучасні аспекти інвестиційного забезпечення підприємств: місце та структура

У статті досліджено особливості інвестиційного забезпечення підприємств у сучасних економічних умовах, що характеризуються динамічними змінами, глобалізацією та технологічним прогресом. Розглянуто ключові аспекти, що впливають на формування та реалізацію інвестиційної стратегії підприємств, включно з диверсифікацією джерел фінансування, фокусом на інноваційні проекти, врахуванням екологічних і соціальних факторів, глобалізацією інвестиційних процесів та цифровізацією. Проаналізовано сучасні тенденції в інвестиційному забезпеченні, які вимагають від підприємств комплексного підходу, що враховує не лише фінансові аспекти, але й інноваційні, екологічні та соціальні фактори. Визначено, що ефективне управління інвестиціями стає критично важливим фактором успіху в умовах посилення конкуренції та швидких технологічних змін. Досліджено вплив глобалізації на інвестиційні процеси, що відкриває нові можливості для підприємств, але водночас вимагає від них більшої гнучкості й адаптивності. Розглянуто роль цифровізації в трансформації інвестиційних процесів, включно з використанням Big Data для аналізу інвестиційних можливостей, впровадженням систем автоматизованого управління інвестиційними портфелями та застосуванням блокчейн-технологій. Проаналізовано комплексний підхід до управління інвестиційною діяльністю, який охоплює різні аспекти забезпечення – від кадрового до фінансово-економічного. Визначено ключові завдання ефективного управління інвестиціями, а саме: визначення основних напрямів інвестиційної діяльності; оцінка інвестиційної привабливості об'єктів; оптимізація структури інвестиційних ресурсів та контроль інвестиційної діяльності. Обґрунтовано необхідність формування ефективної системи управління інвестиційною діяльністю, яка включає кадрове, правове, інформаційно-технічне, організаційне, методичне та фінансово-економічне забезпечення. Підкреслено важливість адаптації інвестиційної політики підприємств до сучасних викликів для забезпечення довгострокового розвитку та підвищення конкурентоспроможності.

Ключові слова: інвестиційне забезпечення, управління інвестиціями, інноваційні проекти, диверсифікація фінансування, сталий розвиток, глобалізація, цифровізація, конкурентоспроможність підприємства.

Рис.: 1. Табл.: 2. Бібл.: 21.

Столяр Борис Борисович – аспірант кафедри економіки повітряного транспорту, Державний університет «Київський авіаційний інститут» (просп. Любомира Гузара, 1, Київ, 03058, Україна)
E-mail: Greg88t@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-5052-9402>

UDC 330.322:658
JEL: D20; M11; M20; O31

Stoliar B. B. Modern Aspects of Investment Support of Enterprises: Place and Structure

The article examines the features of investment support for enterprises in modern economic conditions, characterized by dynamic changes, globalization, and technological progress. Key aspects affecting the formation and implementation of enterprises' investment strategies are explored, including diversification of funding sources, focus on innovative projects, consideration of environmental and social factors, globalization of investment processes, and digitalization. Modern trends in investment support are analyzed, requiring enterprises to adopt a comprehensive approach that considers not only financial aspects but also innovative, environmental, and social factors. It is determined that effective investment management becomes a critically important success factor in the context of increasing competition and rapid technological changes. The impact of globalization on investment processes is studied, highlighting how it creates new opportunities for enterprises while demanding greater flexibility and adaptability. The role of digitalization in transforming investment processes is examined, including the use of Big Data for analyzing investment opportunities, implementation of automated investment portfolio management systems, and the ap-

plication of blockchain technologies. A comprehensive approach to managing investment activities is analyzed, encompassing various aspects of support—from human resources to financial and economic factors. Key tasks of effective investment management are identified including: determining the main directions of investment activity; assessing the investment attractiveness of projects; optimizing the structure of investment resources, and monitoring investment activities. The necessity of forming an efficient investment management system is substantiated, incorporating personnel, legal, informational-technical, organizational, methodological, and financial-economic support. The importance of adapting enterprises' investment policies to contemporary challenges is emphasized to ensure long-term development and enhance competitiveness.

Keywords: investment support, investment management, innovative projects, funding diversification, sustainable development, globalization, digitalization, enterprise competitiveness.

Fig.: 1. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 21.

Stoliar Borys B. – Postgraduate Student of the Department of Economics of Air Transport, State University "Kyiv Aviation Institute" (1 Liubomyra Husara Ave., Kyiv, 03058, Ukraine)

E-mail: Greg88t@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-5052-9402>

Сучасний етап розвитку економіки характеризується динамічними змінами в умовах ведення бізнесу, глобалізацією та активним впровадженням інноваційних технологій. За таких умов інвестиційне забезпечення набуває особливого значення як ключовий фактор стійкості та конкурентоспроможності підприємств. Ефективне управління інвестиційними ресурсами дозволяє підприємствам не лише підтримувати стабільність своєї діяльності, а й створювати умови для довгострокового розвитку. Інвестиційне забезпечення охоплює комплекс ресурсів, необхідних для реалізації стратегічних цілей підприємства. Його складовими є фінансові, матеріально-технічні, кадрові та інформаційні ресурси, що взаємодіють між собою та формують основу для інноваційного оновлення і модернізації виробничих процесів. Розробка ефективної структури інвестиційного забезпечення є важливим завданням для менеджменту підприємства, особливо в умовах сучасних викликів, таких як нестабільність ринкових умов, посилення конкуренції та підвищення екологічних стандартів.

Дослідженням проблематики становлення та розвитку інвестиційного забезпечення підприємств у різних економіках присвячено наукові праці багатьох вітчизняних і закордонних учених: Бузько І. Р. [2], Гець В. М. [3], Ілляшенко С. М. [4], Майорова Т. В. [5], Череп А. В. [8], Ang N. P., Trotman K. T. [9], Beatty A., Liao W. S., Weber J. [11], Han S., Rezaee Z., Xue L., Zhang J. H. [12], Hicks J. [13], Kantorovich L. V. [14], Porter M. [18], Rubino A., Moki A., Fleychuk M., Khaustova V., Salashenko T. [19], Sharpe W. F., Alexander G. J., Bailey J. V. [20], Smith P. A. [21] та інших.

Деякі аспекти даної теми набули висвітлення в теоретичному доробку таких авторів, як Кривов'язук І. В. [6], Прохорова В. В., Ємельянов О. Ю., Колешук О. Я. [7], Arefiev S., Filippov V., Shepelenko S., Zabashtanskyi M., Chorna T., Yevtushenko Y. [10], Князева О. А., Скоробогатов Г. С. [15], Korytko T., Piletska S., Arefieva O., Pidhora Ye,

Pryimakova Yu. [16], Pohrebniak A., Arefieva O., Arefiev S., Boiarynova K., Davydenko V. [17].

Разом із тим, поза увагою науковців залишились проблемні питання, пов'язані із обґрунтуванням місця інвестиційного забезпечення підприємств у системі посилення управлінських процесів та стратегічних цілей, а також висвітлення його структури для здійснення розвитку як окремих складових, так загалом.

Мета статті – визначити місце інвестиційного забезпечення в системі управління підприємством, розкрити його структуру та особливості в умовах сучасної економіки. Для досягнення поставленої мети проаналізовано теоретичні засади інвестиційного забезпечення, визначено його роль у забезпеченні конкурентних переваг, а також розглянуто сучасні аспекти управління цим процесом.

Різноманіття підходів до аналізу інвестиційного забезпечення обумовлене багатогранністю цього поняття, яке включає різні аспекти ресурсного, організаційного та стратегічного управління підприємством. Виникнення кожного підходу стало відповіддю на специфічні потреби бізнесу, пов'язані з ефективним управлінням ресурсами, адаптацією до змін зовнішнього середовища та необхідністю підвищення конкурентоспроможності (табл. 1).

Ресурсний підхід сформувався як відповідь на обмеженість ресурсів, що завжди є ключовою проблемою для підприємств. Він передбачає детальну оцінку фінансових, матеріальних, кадрових та інших ресурсів, які підприємство може залучити для реалізації інвестиційних проектів. Основною метою цього підходу є оптимальний розподіл ресурсів між напрямками діяльності, щоб забезпечити максимальну ефективність їх використання. У сучасних умовах ресурсний підхід набуває особливого значення, оскільки дозволяє підприємствам адаптуватися до змін ринкових умов, мінімізувати витрати та підвищувати прибутковість.

Основні підходи до аналізу інвестиційного забезпечення

Підхід	Ключові ідеї	Автор(-и), джерело
Ресурсний	Акцентує увагу на ефективному використанні наявних ресурсів (фінансових, матеріальних, кадрових) для реалізації інвестиційної діяльності	Бузько І. Р. [2], Han S., Rezaee Z., Xue L., Zhang J. H. [2]
Системний	Інтеграція всіх елементів інвестиційного забезпечення (фінансових, матеріально-технічних, кадрових, інформаційних) у єдину систему	Han S., Rezaee Z., Xue L., Zhang J. H. [12], Геєць В. М. [3]
Процесний	Розглядає інвестиційне забезпечення як послідовність таких етапів: планування, реалізація, контроль, оцінка ефективності	Череп А. В. [8], Кривов'язюк І. В. [6]
Стратегічний	Фокус на довгостроковому плануванні інвестицій, узгодженому із загальною стратегією підприємства, для досягнення конкурентних переваг	Ілляшенко С. М. [4], Porter M. [18]
Функціональний	Вивчення інвестиційного забезпечення через такі функції управління: планування, організація, контроль, мотивація	Майорова Т. В. [5], Smith P. A. [21]
Економіко-математичний	Використання кількісних моделей для оцінки ефективності інвестицій, прогнозування й оптимізації інвестиційних рішень	Kantorovich L. V. [14], Hicks J. [13]
Інноваційний	Орієнтація на інвестиції в упровадження інноваційних технологій і розробок, які підвищують конкурентоспроможність підприємства	Beatty A., Liao W. S., Weber J. [11], Sharpe W. F., Alexander G. J., Bailey J. V. [20]

Системний підхід набув популярності завдяки зростанню складності взаємодії різних елементів інвестиційного забезпечення. Цей підхід передбачає інтеграцію фінансових, матеріальних, кадрових та інформаційних ресурсів у єдину систему, яка враховує як внутрішні, так і зовнішні фактори впливу. Наприклад, фінансові ресурси взаємодіють із кадровими, оскільки ефективність використання коштів залежить від професіоналізму управлінського персоналу. Системний підхід дозволяє комплексно оцінювати ефективність інвестиційної діяльності, враховуючи всі взаємозв'язки, і є незамінним інструментом для стратегічного планування.

Процесний підхід став актуальним у зв'язку з потребою чіткої організації етапів інвестиційної діяльності. Він розглядає інвестиційне забезпечення як послідовність дій: від планування до реалізації, контролю та оцінки ефективності. «Структура інвестиційних процесів підприємства визначається складом та організаційними аспектами вкладення ресурсів для досягнення конкретних цілей та об'єднуючи інфраструктуру. Ця структура охоплює різні етапи – від прийняття рішення про інвестування до реалізації проєктів та відслідковування їхньої ефективності» [1. с. 116]. Кожен з цих етапів має свої цілі, завдання та інструменти управління. Наприклад, на етапі планування визначаються джерела фінансування, обсяг необхідних ресур-

сів та строки виконання проєкту, тоді як на етапі контролю оцінюється відповідність фактичних результатів запланованим. Такий підхід є особливо корисним для підприємств, які працюють у високонеконкурентних умовах, де потрібен швидкий моніторинг і корекція інвестиційних рішень.

Стратегічний підхід сформувався через необхідність інтеграції інвестиційної діяльності в довгострокову стратегію підприємства. Інвестиції розглядаються як важливий інструмент досягнення стратегічних цілей, таких як вихід на нові ринки, впровадження інноваційних продуктів або модернізація виробництва. Особливістю цього підходу є його орієнтація на майбутнє: інвестиційна діяльність повинна бути узгоджена з глобальною стратегією підприємства та враховувати довгострокові ризики і можливості. Наприклад, для компаній, які прагнуть зменшити свій вуглецевий слід, стратегічний підхід включає інвестиції в екологічно чисті технології. «У майбутньому ескалація глобальних викликів буде також пов'язана з руйнівними кліматичними змінами, посиленням економічної нерівності та політичної нестабільності, що, безсумнівно, вплине на перерозподіл світових фінансових потоків та прибутковість транснаціональних інвестицій» [19].

Функціональний підхід акцентує увагу на ролі управлінських функцій у забезпеченні інвестиційної діяльності. Він зосереджується на таких

аспектах, як планування, організація, мотивація персоналу, контроль за реалізацією інвестиційних проєктів. Кожна з цих функцій має свою роль у забезпеченні ефективності інвестиційного процесу. Наприклад, функція контролю дає змогу уникнути перевитрат або затримок у реалізації проєктів, тоді як функція мотивації стимулює співробітників до досягнення поставлених цілей.

Економіко-математичний підхід став популярним унаслідок зростання складності прийняття інвестиційних рішень. Цей підхід базується на використанні кількісних методів аналізу, таких як економетричні моделі, аналіз чутливості, оптимізаційні моделі. Він дозволяє підприємствам прогнозувати ефективність інвестиційних проєктів, оцінювати ризики та знаходити оптимальні шляхи розподілу ресурсів. Наприклад, за допомогою моделей аналізу чутливості можна визначити, як зміна певних параметрів (курсу валюти, відсоткової ставки) вплине на дохідність інвестицій. Разом із тим, «завдяки частковому залученню кредитних коштів сукупна рентабельність інвестиційної програми може зрости, і тому заходи, які було відкинуто раніше внаслідок перевищення наявних можливостей їх фінансування за рахунок прибутку суб'єкта господарювання, слід знову оцінити стосовно можливості їхнього фінансування за рахунок цього прибутку [7, с. 327].

Інноваційний підхід з'явився через зростання ролі технологій у конкурентоспроможності підприємств. У його межах інвестиції розглядаються як інструмент для впровадження інновацій, спрямованих на підвищення ефективності діяльності, зменшення витрат або створення нових продуктів. Наприклад, інвестиції в автоматизацію виробництва дозволяють суттєво знизити витрати на оплату праці, а впровадження сучасних технологій дає змогу підвищити якість продукції.

Інституціональний підхід акцентує увагу на ролі зовнішнього середовища у формуванні інвестиційного забезпечення. Він враховує вплив регуляторного середовища, державної підтримки, міжнародних стандартів, які можуть як стимулювати, так і обмежувати інвестиційну активність підприємств. Наприклад, податкові пільги для підприємств, що інвестують у «зелені» технології, або міжнародні стандарти ESG (Environmental, Social, Governance) впливають на структуру інвестиційного забезпечення.

Дослідження інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку підприємств в Україні виявило кілька ключових аспектів, які підтверджують важливість інвестицій для стратегічного розвитку та конкурентоспроможності підприємств.

Інвестиційне забезпечення займає центральне місце в діяльності підприємств, оскільки воно формує основу для досягнення стратегічних цілей, підвищення конкурентоспроможності, забезпечення сталого розвитку й адаптації до мінливих умов ринку. У сучасній економіці інвестиції розглядаються як один із головних чинників, що впливає на довгострокову ефективність бізнесу. Також «організаційно-економічні засади активізації залучення інвестиційних ресурсів вимагають формування відповідного сприятливого середовища, яке зацікавляє економічних суб'єктів до участі в інвестиційних процесах.» [10, р. 133]. Це стосується не лише великих корпорацій, але й малого та середнього бізнесу, для яких правильне розподілення інвестиційних ресурсів може стати вирішальним у їхньому успіху. Ефективне управління інвестиційними ресурсами дозволяє підприємствам не лише залишатися конкурентоспроможними в умовах динамічного ринку, а й проактивно реагувати на виклики зовнішнього середовища. «Інвестиційне супроводження є необхідною складовою інноваційних процесів, особливо для малих та середніх підприємств, які у більшості випадків дуже обмежені щодо власної ресурсної бази. В умовах перманентного бюджетного дефіциту, проявів соціально-економічної кризи та інших несприятливих чинників необхідне формування дієвих джерел та механізмів інвестування» [15, с. 138].

Зміни у світовій економіці, розвиток технологій, посилення конкуренції та глобалізація створюють нові можливості, але водночас накладають додаткові вимоги до підприємств щодо ефективного використання доступних ресурсів. У цьому контексті інвестиційне забезпечення виступає не лише як механізм підтримки діяльності підприємства, але й як інструмент його адаптації до мінливих умов ринку. Інвестиційне забезпечення охоплює як фінансові ресурси, необхідні для реалізації поточних і довгострокових проєктів, так і матеріально-технічну базу, кваліфіковані кадри та доступ до інформації. Правильна інтеграція цих компонентів у загальну стратегію підприємства створює міцну основу для його розвитку, забезпечуючи гнучкість і стійкість до зовнішніх змін (рис. 1).

Підприємства, які інвестують у модернізацію виробничих процесів, автоматизацію, впровадження інновацій та розвиток персоналу, мають більший потенціал для розширення ринків збуту, зниження витрат і підвищення якості продукції.

У контексті глобальних економічних тенденцій, таких як цифровізація, сталий розвиток та орієнтація на екологічні стандарти, інвестиційне забезпечення набуває ще більшого значення. Воно

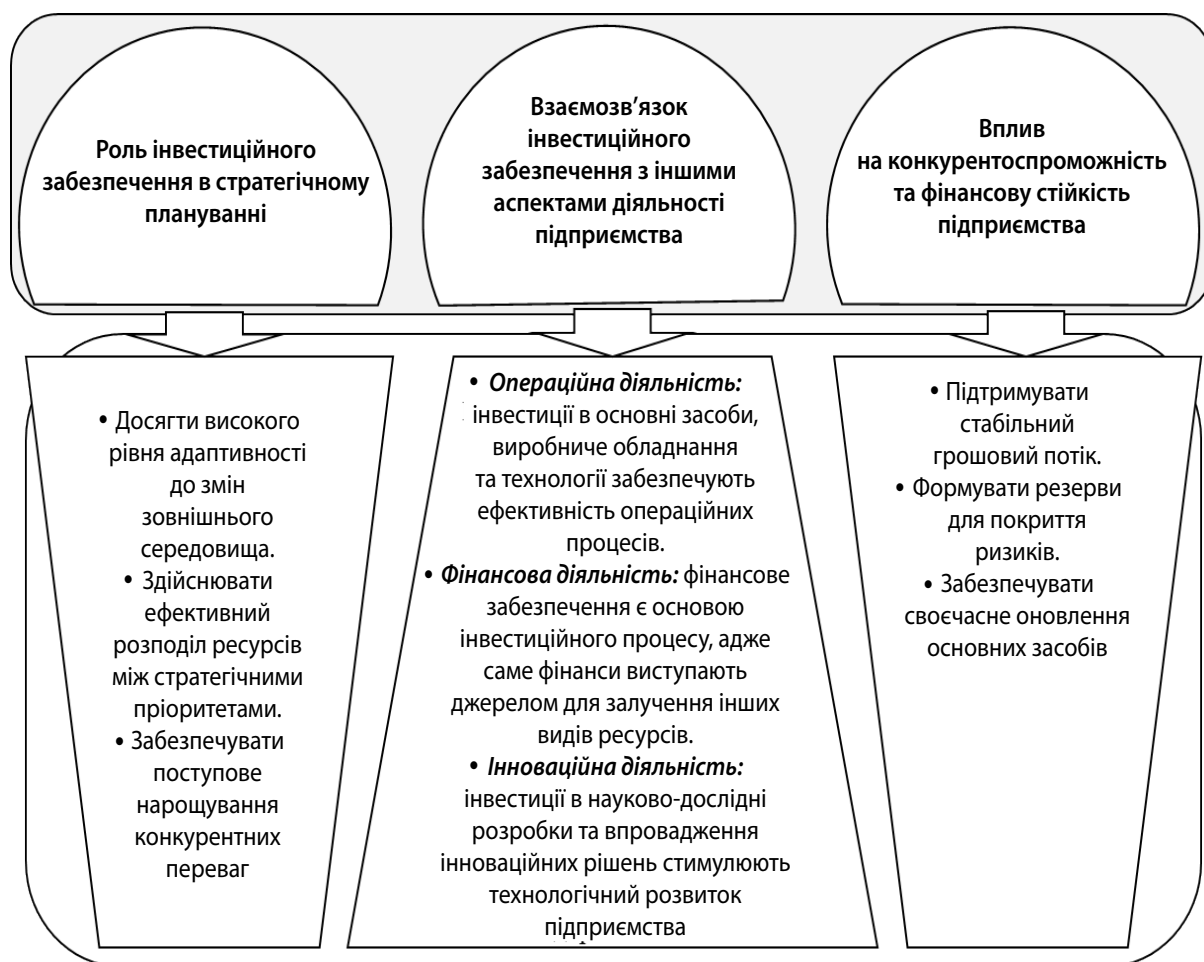

Рис. 1. Основа формування досягнення стратегічних цілей інвестиційного забезпечення в діяльності підприємства

дає змогу підприємствам не тільки підтримувати свою діяльність, але й створювати конкурентні переваги шляхом інвестування у проекти, які відповідають новим вимогам ринку та очікуванням споживачів. Інвестиції стають ключовим інструментом, який дозволяє бізнесу випереджати конкурентів, використовуючи новітні технології та забезпечуючи високу якість продукції чи послуг. Інвестиційне забезпечення відіграє визначальну роль у досягненні підприємствами їхніх стратегічних цілей, підтримці їхньої фінансової стійкості та здатності до інновацій. Це робить його важливим фактором для забезпечення успішної діяльності підприємств у сучасному нестабільному економічному середовищі. У табл. 2 висвітлено ключові аспекти, які характеризують інвестиційну діяльність підприємств в умовах глобалізації, технологічних змін та посилення конкуренції.

Ефективне управління інвестиційним забезпеченням у сучасних умовах вимагає від підприємств комплексного підходу, який враховує всі вищезазначені аспекти. Підприємства мають бути готовими адаптуватися до швидких змін у техно-

логіях і ринкових умовах, використовувати інноваційні підходи до залучення й управління інвестиціями, а також урахувати глобальні тенденції сталого розвитку. «Управління інвестиційними ресурсами на підприємстві дає можливість обґрунтувати збалансованість і можливість залучення ендогенних або екзогенних інвестиційних ресурсів при забезпеченні економічної безпеки в умовах циркулярної економіки» [17, р. 302].

Формування комплексної системи управління інвестиційною діяльністю підприємства забезпечує ефективне використання інвестиційних ресурсів, оптимальну організацію інвестиційних процесів, успішне функціонування та розвиток підприємства, збільшення його доходів і фінансових результатів, підвищення інвестиційної привабливості й ефективності інвестиційної діяльності. Ключовими завданнями управління інвестиційною діяльністю підприємства є:

- ✦ визначення основних напрямів інвестиційної діяльності відповідно до фінансової та загальної стратегій розвитку підприємства;

Таблиця 2

Ключові аспекти інвестиційної діяльності підприємств

Аспект	Характеристики	Приклади	Переваги
Диверсифікація джерел інвестиційного забезпечення	– Різноманітність фінансових інструментів; – зниження залежності від одного джерела	– Венчурне фінансування; – краудфандинг; – емісія облігацій; – лізинг	– Зниження ризиків; – оптимізація структури капіталу
Фокус на інноваційні проєкти	– Орієнтація на довгострокові конкурентні переваги; – впровадження нових технологій	– Розробка нових продуктів; – автоматизація виробництва; – розвиток цифрової інфраструктури; – створення R&D центрів	– Підвищення ефективності; – створення нових ринкових можливостей
Урахування екологічних і соціальних факторів	– Відповідність принципам сталого розвитку; – соціальна відповідальність бізнесу	– Енергоефективні технології; – системи очищення відходів; – програми розвитку персоналу; – проєкти зменшення вуглецевого сліду	– Поліпшення іміджу компанії; – зниження операційних витрат у довгостроковій перспективі
Глобалізація інвестиційних процесів	– Вихід на міжнародні ринки капіталу; – адаптація до глобальних стандартів	– Залучення іноземних інвесторів; – участь у міжнародних проєктах; – використання глобальних ланцюжків постачання	– Доступ до більших обсягів капіталу; – розширення можливостей для інвестування
Цифровізація інвестиційних процесів	– Використання сучасних IT-рішень; – автоматизація процесів управління інвестиціями	– Аналіз Big Data; – автоматизоване управління портфелями; – блокчейн-технології; – онлайн-платформи для інвестицій	– Підвищення ефективності управління; – розширення доступу до джерел фінансування

- ✦ дослідження інвестиційного клімату та кон'юнктури інвестиційного ринку;
- ✦ оцінка інвестиційної привабливості об'єкта інвестування;
- ✦ визначення необхідного обсягу інвестиційних ресурсів та оптимізація їх структури;
- ✦ оцінка ефективності реалізації інвестиційних проєктів;
- ✦ формування інвестиційного портфеля з урахуванням прийнятних ризиків і рівня прибутковості;
- ✦ контроль інвестиційної діяльності загалом і кожного проєкту зокрема.

Для ефективного управління інвестиційною діяльністю підприємства необхідно використовувати комплекс інструментів, включно з кадровим, правовим, інформаційно-технічним, організаційним, методичним і фінансово-економічним забезпеченням. *Кадрове забезпечення* передбачає регу-

лювання взаємовідносин управлінських і виробничих служб підприємства в процесі управління інвестиційною діяльністю. *Правове забезпечення* включає нормативно-правове регулювання інвестиційної діяльності підприємства. *Інформаційно-технічне забезпечення* означає сукупність технічних засобів та збір необхідної інформації. *Організаційне забезпечення* передбачає взаємопов'язану сукупність структурних підрозділів підприємства, які забезпечують розробку та прийняття рішень щодо управління інвестиційною діяльністю. *Методичне забезпечення* включає сукупність методик, правил, рекомендацій для управління інвестиційною діяльністю. *Фінансово-економічне забезпечення* – це система заходів, спрямованих на оптимізацію фінансових потоків підприємства.

Ті підприємства, які зможуть ефективно інтегрувати ці елементи у свою інвестиційну стратегію, матимуть значні конкурентні переваги та кращі

перспективи для довгострокового зростання та розвитку. Вони зможуть більш ефективно використовувати інвестиційні ресурси, оптимізувати інвестиційні процеси, підвищувати свою інвестиційну привабливість та адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі.

У сучасних умовах особливого значення набуває здатність підприємств переосмислювати наявні підходи та формувати нові механізми залучення капіталу, які відповідатимуть сучасним викликам. Активне залучення інвестицій та ефективне управління ними є ключовим для забезпечення довгострокового розвитку економіки та зміцнення економічної безпеки підприємств України.

ВИСНОВКИ

Інвестиційне забезпечення відіграє ключову роль у забезпеченні конкурентоспроможності та сталого розвитку підприємств. В умовах динамічного бізнес-середовища, глобалізації та технологічних змін ефективне управління інвестиціями стає критично важливим фактором успіху. Сучасні тенденції вимагають від підприємств комплексного підходу до інвестиційного забезпечення, який враховує не лише фінансові аспекти, але й інноваційні, екологічні та соціальні фактори. Диверсифікація джерел фінансування, фокус на інноваційні проекти, врахування принципів сталого розвитку та активне використання цифрових технологій стають невід'ємними елементами ефективної інвестиційної стратегії.

Глобалізація інвестиційних процесів відкриває нові можливості для підприємств, але водночас вимагає від них більшої гнучкості й адаптивності. Здатність швидко реагувати на зміни ринкових умов та ефективно інтегрувати нові підходи до управління інвестиціями стає ключовою конкурентною перевагою. Успішне інвестиційне забезпечення вимагає системного підходу, який охоплює різні аспекти діяльності підприємства – від стратегічного планування до оперативного управління. Важливу роль відіграє формування ефективної системи управління інвестиційною діяльністю, яка включає кадрове, правове, інформаційно-технічне, організаційне, методичне та фінансово-економічне забезпечення.

Підприємства, які зможуть ефективно адаптувати свою інвестиційну політику до сучасних вимог, матимуть значні переваги в довгостроковій перспективі. Це дозволить їм не лише підвищити ефективність використання ресурсів, але й створити міцну основу для інноваційного розвитку та зміцнення своїх позицій на ринку. Таким чином, у сучасних умовах інвестиційне забезпечення стає не просто одним із аспектів діяльності підприєм-

ства, а ключовим фактором його розвитку та конкурентоспроможності. Ефективне управління інвестиціями вимагає комплексного, інноваційного та гнучкого підходу, який враховує глобальні тенденції та локальні особливості бізнес-середовища. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Ареф'єв С. О., Ареф'єва О. В., Копча Ю. Ю. Процесний підхід в розвитку конвергентності інвестиційних процесів на підприємстві в умовах диджиталізації. *Проблеми економіки*. 2023. № 4. С. 112–118.
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-4-112-118>
2. Бузько И. Р., Вартанова Е. В., Голубенко А. А. Стратегическое управление инвестициями и инновационная деятельность предприятия : моногр. Луганск : ВНУ им. В. Даля, 2012. 175 с.
3. Геець В. М. Подолання квазіринковості – шлях до інвестиційно-орієнтованої моделі економічного зростання. *Економіка України*. 2015. № 6. С. 4–17.
4. Ілляшенко С. М. Управління інноваційною діяльністю. Інноваційний менеджмент в знаннєорієнтованій економіці : магістерський курс. Суми : Університетська книга, 2020. 728 с.
5. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність : підручник. Київ : ЦУЛ, 2009. 472 с.
6. Кривов'язюк І. В. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, методика аналізу та шляхи підвищення її ефективності. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2018. Вип. 31. С. 83–90. URL: <https://ejournal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/377/374>
7. Прохорова В. В., Емельянов О. Ю., Колещук О. Я. Структура джерел фінансування інвестиційної програми підприємств: теоретичний аспект. *Бізнес Інформ*. 2021. № 10. С. 325–330.
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-10-325-330>
8. Череп А. В. Инвестознaвство : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Кондор, 2006. 398 с.
9. Ang N. P., Trotman K. T. The Utilization of Quantitative and Qualitative Information in Groups' Capital Investment Decisions. *Behavioral Research In Accounting*. 2015. Vol. 27. Iss. 1. P. 1–24.
DOI: <https://doi.org/10.2308/bria-50917>
10. Arefiev S., Filippov V., Shepelenko S. et al. Organizational and Economic Principles of Activation of the Attraction of Investment Resources in the Development of Economic Systems. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2024. Vol. 46. No. 2. P. 131–138.
DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2024.14>
11. Beatty A., Liao W. S., Weber J. The Effect of Private Information and Monitoring on the Role of Accounting Quality in Investment Decisions. *Contemporary Accounting Research*. 2010. Vol. 27. Iss. 1. P. 17–47.
DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1911-3846.2010.01000.x>

12. Han S., Rezaee Z., Xue L., Zhang J. H. The Association Between Information Technology Investments and Audit Risk. *Journal of Information Systems*. 2016. Vol. 30. Iss. 1. P. 93–116. DOI: 10.2308/isy-51317
 13. Hicks J. Value and Capital: An Inquiry Into Some Fundamental Principles of Economic Theory. Oxford : Clarendon Press, 1939. 340 p.
 14. Kantorovich L. V. Mathematical Methods in Economics. New York : Pergamon Press, 1965.
 15. Князева О. А., Скоробогатов Г. С. Інвестиційне забезпечення інноваційної діяльності малих та середніх підприємств. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2018. Вип. 1. С. 131–139. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i24.128341>
 16. Korytko T., Piletska S., Arefieva O. et al. Formation of Organizational and Economic Mechanism of Motivation of Increase of Investment Activity of the Enterprise. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2020. No. 4. P. 418–425. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i35.222446>
 17. Pohrebniak A., Arefieva O., Arefiev S. et al. Management of Attracting Investment Resources of Enterprises to Ensure Their Economic Security in Circular Economy. *International Journal of Computer Science and Network Security*. 2021. Vol. 21. Iss. 10. P. 302–309. DOI: 10.22937/IJCSNS.2021.21.10.43
 18. Porter M. Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance. New York: Free Press, 1998. 592 p.
 19. Rubino A., Moky A., Fleychuk M. et al. Systemic Risks to Capital Investment Flows in the Post-crisis Economy of Ukraine. In: *Systemic Risk and Complex Networks in Modern Financial Systems*. New Economic Windows. Springer, Cham., 2025. P. 383–410. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-64916-5_20
 20. Sharpe W. F., Alexander G. J., Bailey J. V. Investments. Prentice Hall, 1999. 962 p.
 21. Smith P. A. Management of Investment Activities. Oxford : Oxford University Press, 2012.
- REFERENCES**
- Ang, N. P., and Trotman, K. T. "The Utilization of Quantitative and Qualitative Information in Groups' Capital Investment Decisions". *Behavioral Research In Accounting*, vol. 27, no. 1 (2015): 1-24. DOI: <https://doi.org/10.2308/bria-50917>
- Arefiev, S. et al. "Organizational and Economic Principles of Activation of the Attraction of Investment Resources in the Development of Economic Systems". *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, vol. 46, no. 2 (2024): 131-138. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2024.14>
- Arefiev, S. O., Arefieva, O. V., and Kopcha, Yu. Yu. "Protsesnyi pidkhid v rozvytku konverhentnosti investytsiinykh protsesiv na pidpriemstvi v umovakh dydzhytalizatsii" [Process Approach in the Development of Convergence of Investment Processes at the Enterprise in the Context of Digitalization]. *Problemy ekonomiky*, no. 4 (2023): 112-118. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-4-112-118>
- Beatty, A., Liao, W. S., and Weber, J. "The Effect of Private Information and Monitoring on the Role of Accounting Quality in Investment Decisions". *Contemporary Accounting Research*, vol. 27, no. 1 (2010): 17-47. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1911-3846.2010.01000.x>
- Buzko, I. R., Vartanova, Ye. V., and Golubenko, A. A. *Strategicheskoye upravleniye investitsiyami i innovatsionnaya deyatelnost predpriyatiya* [Strategic Investment Management and Innovative Activities of the Enterprise]. Luhansk: VNU im. V. Dalia, 2012.
- Cherep, A. V. *Investoznavstvo* [Investment Studies]. Kyiv: Kondor, 2006.
- Han, S. et al. "The Association Between Information Technology Investments and Audit Risk". *Journal of Information Systems*, vol. 30, no. 1 (2016): 93-116. DOI: 10.2308/isy-51317
- Heiets, V. M. "Podolannia kvazirynkovosti – shliakh do investytsiino-orientovanoi modeli ekonomichnoho zrostannia" [Overcoming the Quasimarketness – A Way to the Investment-Oriented Model of Economic Growth]. *Ekonomika Ukrainy*, no. 6 (2015): 4-17.
- Hicks, J. *Value and Capital: An Inquiry Into Some Fundamental Principles of Economic Theory*. Oxford: Clarendon Press, 1939.
- Illiashenko, S. M. *Upravlinnia innovatsiinoiu diialnistiu. Innovatsiinyi menedzhment v znannieorrientovanii ekonomitsi* [Innovation Management. Innovation Management in a Knowledge-based Economy]. Sumy: Universytetska knyha, 2020.
- Kantorovich, L. V. *Mathematical Methods in Economics*. New York: Pergamon Press, 1965.
- Kniazieva, O. A., and Skorobohatov, H. S. "Investytsiine zabezpechennia innovatsiinoi diialnosti malykh ta serednikh pidpriemstv" [Investment Maintenance of Innovative Activity of the Small and Average Enterprises]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky*, no. 1 (2018): 131-139. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i24.128341>
- Korytko, T. et al. "Formation of Organizational and Economic Mechanism of Motivation of Increase of Investment Activity of the Enterprise". *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, no. 4 (2020): 418-425. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i35.222446>
- Kryvoviazuk, I. V. "Investytsiina diialnist pidpriemstva: sutnist, metodyka analizu ta shliakhy pidvyshchennia yii efektyvnosti" [Investment Activity of the Enterprise: Essence, Method of Analysis and Ways of Improving its Efficiency]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriya «Ekonomichni nauky»*. iss. 31 (2018): 83-90. <https://ejournal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/377/374>
- Maierova, T. V. *Investytsiina diialnist* [Investment Activity]. Kyiv: TsUL, 2009.

Pohrebniak, A. et al. "Management of Attracting Investment Resources of Enterprises to Ensure Their Economic Security in Circular Economy". *International Journal of Computer Science and Network Security*, vol. 21, no. 10 (2021): 302-309.

DOI: 10.22937/IJCSNS.2021.21.10.43

Porter, M. *Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance*. New York: Free Press, 1998.

Prokhorova, V. V., Yemelianov, O. Yu., and Koleshchuk, O. Ya. "Struktura dzherel finansuvannia investytsiinoi prohramy pidpriemstv: teoretychnyi aspekt" [Structure of Sources of Financing the Enterprises' Investment Program: The Theoretical Aspect]. *Biznes Inform*, no. 10 (2021): 325-330.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-10-325-330>

Rubino, A. et al. "Systemic Risks to Capital Investment Flows in the Post-crisis Economy of Ukraine". In *Systemic Risk and Complex Networks in Modern Financial Systems*, 383-410. Springer, Cham.: New Economic Windows, 2025.

Sharpe, W. F., Alexander, G. J., and Bailey, J. V. *Investments*. Prentice Hall, 1999.

Smith, P. A. *Management of Investment Activities*. Oxford: Oxford University Press, 2012.

Науковий керівник – Титикало В. С.,

доктор економічних наук, професор кафедри економіки повітряного транспорту Державного університету «Київський авіаційний інститут»